

Ojstrica

Grad Ojstrica

G. M. Vischer, *Topographia ducatus Stiriae*, Izbor, Umetniški kabinet Primož Premzl, Maribor 2006

Danes na nekdanj mogočni grad, na katerem naj bi bili umorili Veroniko Deseniško, drugo ženo Friderika II. Celjskega, spominjajo le še skromni ostanki. Grad se v virih prvič omenja v 13. stoletju, upravljali pa so ga v glavnem žovneško-celjski kastelani, ki so se v 14. stoletju imenovali po gradu. Po letu 1456 so na njem gospodovali deželnoknežji oskrbniki. Leta 1542 se omenja Friderik pl. Rechberg, leta 1546 Hans Wagen, za njim pa ga je v zastavo dobil Maksimilijan Schrattenbach, ki ga je opustil in ob vznožju hriba pozidal najprej pristavo in nato ob njej še graščino. Zgornji oz. starejši grad je skoraj popolnoma razpadel že v začetku 17. stoletja. Gradnjo nove graščine je za Maksimilijanom nadaljeval njegov sin Feliks, ki jo je obnovil tudi po tem, ko so jo leta 1635 oplenili in požgali uporni kmetje. Skozi čas se je na gospodstvu zamenjalo več lastnikov, v 19. stoletju pa je v graščino udarila strela in jo razdejala.

Rodovnik rodbine Schrattenbach, s. d.

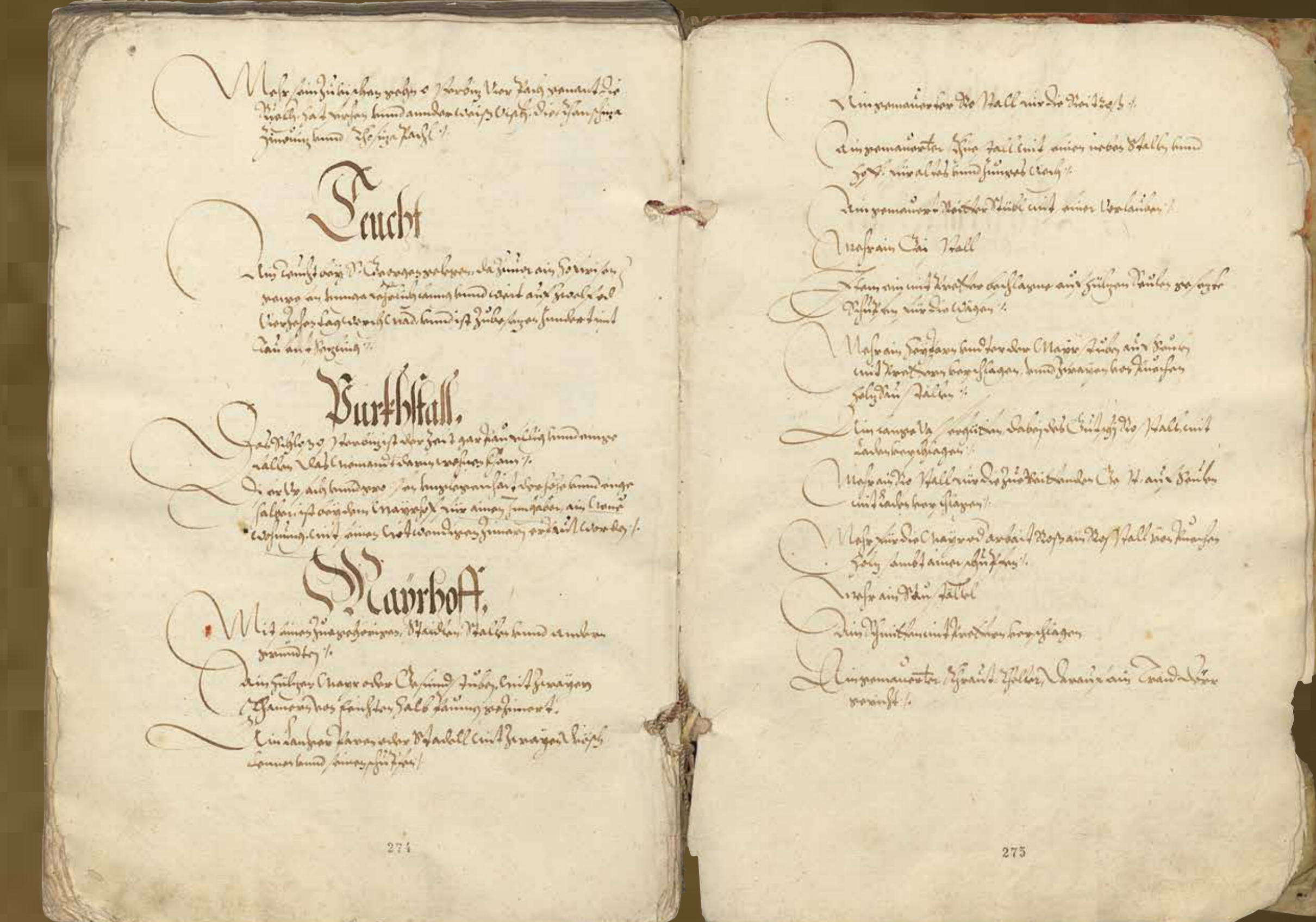
Na Ojstrici so dve stoletji gospodovali Schrattenbachi, frankovska družina, ki se je v 15. stoletju preselila na Štajersko. Grad je leta 1556 v dosmrtno in dedno zastavo dobil Maksimilijan Schrattenbach (1537–1611), ki je bil svetovalec nadvojvode Ferdinanda II., celjski glavar in vicedom ter štajerski deželni glavar. Leta 1598 so Schrattenbachi dobili naslov baronov, 1649 pa grofov. Na Ojstrici so ostali do leta 1767, rodbina pa je izumrla v začetku 19. stoletja.

SIAS 1075, Zbirka rodovnikov, št. 230

Legra gradu Ojstrica v franciscejskem katastru za Štajersko, 1825

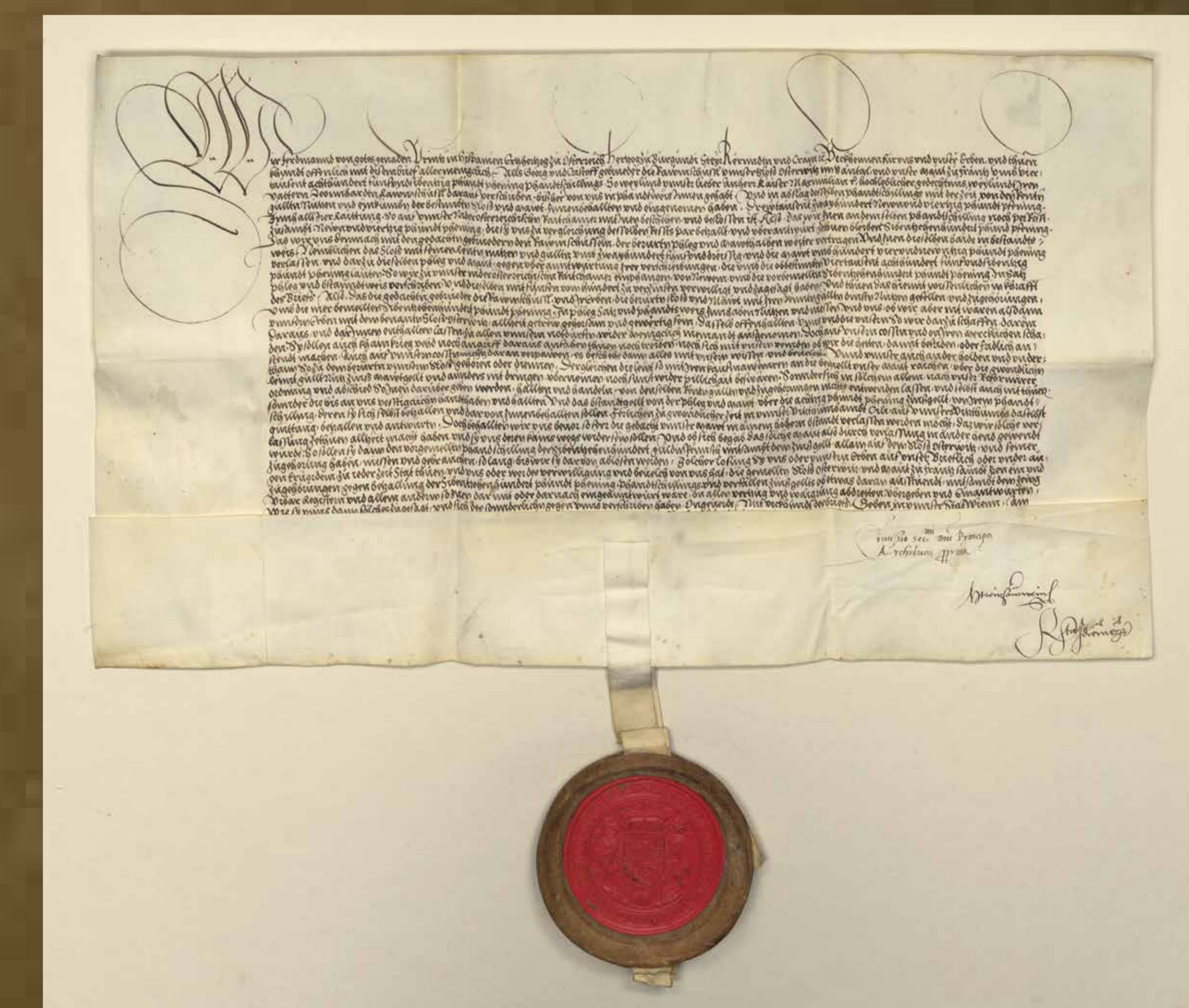
SIAS 177, Franciscejski kataster za Štajersko, k. o. Črni vrh, C 416, A 07

Novoreformirani urbar gospodstva Ojstrica, 1587

Znotraj grajskega obzidja ali ob njem je stal kompleks lesenih gospodarskih poslopij, pomembnih za vsakodnevno preživetje grajskih prebivalcev. Spodnja Ojstrica je po opisu v urbarju premovala več skednjev in senikov, lesene stavbe za služinčad, poljedelsko orodje in vozove, zidane hleve za konje in govedo, kozji hlev, napajališče, klet za zelje in sušilnico za žito. Gospodstvo se je lahko pohvalilo tudi z dobrimi pašniki za konje, krave, ovce, koze in svinje okoli in zunaj pristavkega posestva, ki je ležalo ob gradu.

SIAS 1074, Zbirka urbarjev, št. 137

Izročitev gradu Ojstrica in mitnine v Braslovčah v zastavo Juriju in Krištofu Raumschüssl, 1524

Deželni knezi so zlasti v 16. stoletju svoje finančne stiske reševali z zastavljanjem svojih posesti. Zastavni imetnik je prispeval določeno vsoto denarja, v zameno pa je več let dobival dohodke od zastavljenega posestva. Ko je bil dolg poplačan, je zastavljeno posest vrnil deželnemu knezu. Z listino je nadvojvoda Ferdinand I. naznanil, da sta brata Jurij in Krištof Raumschüssl od očeta Lenarta podedovala zastavo njegovega gradu Ojstrica in mitnino v Braslovčah. Ker nadvojvoda dolga ni poplačal, je dal bratoma omenjeno imetje v zastavo za 1700 funtov denaričev.

SIAS 1063, Zbirka listin, št. 5881